Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

7 (422)
14 лютого 2013 р.

У Януковича багато комплексів, у тому числі комплекс блокадного Ленінграда. Він не може наїстися, у нього голод грошей, майна, розкоші…
Екс-депутат Верховної Ради Тарас ЧОРНОВІЛ

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

НАБАТ

ЗАЧИСТКА УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА

ЗАЯВА УКРАЇНСЬКОГО ПЕН-ЦЕНТРУ

Проект закону «Про видавничу справу», внесений Урядом Миколи Азарова до Верховної Ради, серед іншого скасовує норми чинного законодавства, за якими держава зобов'язана сприяти перекладу іноземної художньої та наукової літератури українською мовою.

Український ПЕН-центр звертає увагу громадськості на очевидну історичну паралель: Емський акт імператора Олександра II від 1876 року ще так-сяк припускав існування ориґінальної літератури «на малоруському наріччі», проте будь-які переклади українською мовою, як і всі наукові та освітні тексти, він забороняв цілковито.

Ми змушені нагадати українському Урядові, що кожна розвинена нація безпосередньо спілкується з усіма народами світу через переклади з інших мов своєю. Натомість нація, поставлена в скрутні колоніальні чи постколоніальні умови, задовольняється потужнішою чужою мовою-посередником. Очевидно, за логікою нинішніх керівників держави, такою для нас повинна залишатися російська.

Пропонований законопроект демонструє провінційність мислення його авторів, їхню інтелектуальну обмеженість та громадянську безвідповідальність. Як і ряд інших по-дібних законів останнього часу, він ігнорує постколоніальну ситуацію в Україні, консервує структурні деформації в соціально-культурній сфері й фактично забезпечує подальше домінування колишньої метрополії та пов'язаних із нею компрадорських еліт. Такі закони не лише принижують націю, а й делеґітимізують її правителів як людей випадкових і нездатних мислити в категоріях національного інтересу.

Український ПЕН-центр закликає парламент не приймати руйнівного для української культури документа. Ми закликаємо також громадськість протестувати проти подібних безвідповідальних законів і особисто, власними засобами підтримувати українську культуру, всупереч діям Уряду, який уже кілька років фактично реалізує курс на її знищення.

Підтримуючи українську культуру, український переклад, ми підтримуємо й надію на цивілізовану правову європейську Україну.

Мирослав МАРИНОВИЧ,
президент Українського ПЕН-центру
Андрій КУРКОВ, *віце-президент*
Микола РЯБЧУК, *віце-президент*

ЗАЯВА УКРАЇНСЬКОГО ПЕН-ЦЕНТРУ

5 лютого Українське радіо «Культура» (Третій канал Національного радіо України) замовкло. Сталося це без будь-якого попередження – просто на хвилях 72,8 у діапазоні ультракоротких хвиль, на яких транслювалися передачі єдиного в Україні культурологічного радіоканалу, об 11.00 запанувала тиша. Слухачі, котрі телефонують із цього приводу на третій канал, дістають трафаретну відповідь, яка нічого не пояснює: «На жаль, наші передачі не звучатимуть в FM-діапазоні через недостатнє фінансування». Отже, тепер програми радіоканалу «Культура» можна слухати тільки в Інтернеті й на 3-ій «кнопці» дротового радіо (там, де цей релікт зберігся і там, куди сягає єдиний слабенький передавач).

Втрата каналу, на якому звучали цікаві літературні, музичні, мистецькі передачі, – відчутна втрата, надто в час неприхованого наступу на все українське, починаючи з самої державної мови. Це – відверте посягання на права численної аудиторії, – в тих реґіонах, де він досі ще був доступний. Значна частина цих слухачів доступу до Інтернету не мають. Це – зневага щодо прекрасної команди штатних і позаштатних журналістів, які в нашу інформаційну добу зуміли завоювати серця радіослухачів. Натомість буде в нас, найімовірніше, ще один FM-канал, який, слідом за іншими, потуратиме невибагливим смакам, водночас такі смаки насаджуючи та культивуючи.

Безкарність державних чиновників, що так виразно проявилася в недавній ідентичній ситуації з телеканалом ТВі, знову і знову породжує беззаконня. Громадськість України намагаються «втопити» у каламутній воді бюрократичних параграфів та циркулярів, проте щораз чіткіше проступає очевидний результат їхнього застосування: страждає від цього передусім українська культура, яку намагаються всіляко обмежити, а де можна – то й нищити.

Український центр Міжнародного ПЕН-клубу вимагає повернути радіоканал «Культура» в радіопростір України й зупинити нищення української культури.

Мирослав МАРИНОВИЧ,
президент Українського ПЕН-центру

* * *

Тривожна звістка про зачистку українського слова в радіоефірі прийшла з Харкова.

У нас триває «оптимістична оптимізація». Уже скоротив до трьох годин мовлення канал «Харків-2» – єдиний цілком україномовний інформаційно-музичний на Слобожанщині, який можна було слухати і в Інтернеті, і на приймачі на частоті 69,2 мГц на УКХ. Тепер це тільки 8.30–11.20. Для кого ?! Також відтепер Перший канал національного радіо (і наші обласні передачі) можна слухати винятково на дротах (передавачі, які забезпечували мовлення все на тих же УКХ відключені). Звужений доступ до інформації багатьох людей, в тому числі незрячих, для яких це єдине джерело новин соціальних, економічних, культурно-мистецьких. Нам постійно телефонують і запитують, де ми поділися і чому. На хвилях, які вивільнилися, сьогодні слухають «Русское радио».

Ми поширюємо Кабмінівський телефон гарячої лінії для скарг. Безкоштовно зі стаціонарних телефонів з 9.00 до 21.00: **0800 507 309.**

Просимо захистити найстаріше в Україні Харківське обласне державне радіо.

З повагою і вдячністю
Ірина МИРОНЕНКО,
головний редактор

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Вчити мистецтва? Зась!

Школа мистецтв у Яремчі – на межі закриття. Викладачі й батьки намагаються зберегти дитячу школу мистецтв у Яремчі. Нинішнього року на школу виділили трохи більше мільйона гривень за потреби 1,8 млн. Через недофінансування групи збільшують, а індивідуальний підхід – обмежують. Якщо чиновники не виділять грошей, педагоги збираються вирішувати це питання в суді.

Росія сяде на трубу?

Попри неодноразові заяви про створення тристороннього консорціуму, Україна та Росія почали переговори про управління українською газотранспортною системою (ГТС) – без участі європейської сторони. Щоправда, Україна нібито вимагає від монополіста, щоб майбутній консорціум був створений на паритетних засадах і не володів, а лише керував ГТС. Сторони поки що обговорюють можливу відмову української сторони від принципу рівного доступу до ГТС, закладеного в її угоді з Енерґетичним співтовариством ЄС.

Наш суд може все

Вищий адміністративний суд України скасував постанови Центральної виборчої комісії про реєстрацію народних депутатів Павла Балоги (округ № 71) та Олександра Домбровського (округ № 11). Щоправда, ЦВК визнала їхній мандат, але через те, що вони не побажали увійти у провладну фракцію, ВАСУ його скасував. Суд визнав неможливим встановлення результатів виборів у цих округах і наполягає на необхідності проведення повторних виборів. Голова фракції «Батьківщина» Арсеній Яценюк назвав це рішення «системним нападом на український парламент і намаганням Партії реґіонів «збити» більшість». Опозиція вимагатиме звільнення суддів, які ухвалили це рішення.

Хоч не хоч, а грійся

До кінця опалювального сезону тариф на тепло для населення може зрости на 30 відсотків. При цьому чиновники хочуть штрафувати тих, хто перейшов на індивідуальне опалення. Нацкомпослуг опублікувала законопроект, який пропонує внести зміни до законів «Про теплопостачання» та «Про житлово-комунальні послуги». Згідно з документом, за несанкціоноване від'єднання від теплових мереж передбачається штраф у розмірі від 100 до 150 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (1,7–2,5 тис. грн.).

Служба за контрактом

Восени нинішнього року буде останній призов на дійсну військову службу, а через рік після того будуть відправлені в запас останні військовослужбовці дійсної служби. Про це заявив начальник генштабу ЗСУ Володимир Замана. Він повідомив, що перехід на комплектування ЗСУ за контрактним принципом є однією з основних складових реформи Збройних сил. Але чи зміцнить це армію і боєготовність резерву?

Поки двері відчинені – заходьте!

Україна повинна дати ЄС чіткий сиґнал прихильності до виконання його вимог та здійснення реформ, необхідних для підписання Угоди про асоціацію. Про це заявив комісар ЄС з розширення Європейського союзу й європейської політики сусідства Штефан Фюле. «…Ми не можемо чекати: вікно можливостей відчинене зараз. Тому що якщо ми, Україна і ЄС, пропустимо листопадовий термін, більше не буде «грудневого терміну» чи «дедлайну січня 2014 року», – сказав він.

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Триває передплата на газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):

на місяць – 5,93 грн.,
на півроку – 22,83 грн.,
на рік – 44,46 грн.

ДУХОВНІ РОЗДУМИ

ВІЗЬМІМО В СВОЄ СЕРЦЕ

«Ось цей поставлений для падіння й підняття багатьох в Ізраїлі, він буде знаком протиріччя…»
Євангеліє від Луки

Ці пророчі слова про Спасителя світу з натхнення Святого Духа промовив праведний та побожний старець Симеон, взявши Його на руки біля Єрусалимської святині. Це відбулося на 40-ий день, коли, згідно припису Господнього Закону, Пресвята Діва Марія принесла Ісуса для викупу. Свідком цієї величної події «була і Анна, пророчиця, дочка Фануїла з покоління Асера». Не відходячи від храму, молитвою і постом, вдень і вночі вона готувалася до найважливішої зустрічі в її житті – з Визволителем народу Ізраїля.

Та не тільки в Ізраїлі через Нього багато впало і піднялося. Він був і залишився знаком протиріччя і непорушним каменем спотикання. Навіть для багатьох Його ж послідовників, які визнають Його Сином Божим і Спасителем світу, сповідують Його одну-єдину науку і згідно неї вчать і закликають інших на спасенну дорогу у щасливу вічність.

Але хіба Він є причиною ненависті, ворожнечі, роздору й розколу? Чому ж тоді Його послідовники поділилися між собою? Адже Господь просив, «щоб усі були – одно!» А що ж головне і найважливіше? Його відкрив нам Господь, сказавши: «Ви пізнаєте їх за плодами їхніми». Так, не за правильне розуміння, не за глибокі знання і досконале вміння просто, доступно і красномовно пояснювати вчити й наставляти. А за те, як самі живемо згідно того вчення, яке пропонуємо прийняти іншим, будемо оцінені нашим Господом.

Христос сказав: «Не мир прийшов я принести на землю, а меч… порізнити чоловіка з його батьком, дочку з її матір'ю і невістку з її свекрухою… вогонь прийшов я кинути на землю – і як прагну, щоб він уже розгорівся!..»

Але меч Спасителя не для того, щоб карати, а щоб відділити правду від брехні й святість – від гріха. І вогонь для того, щоб спалити ним всяке зло і весь гріх. Бути з Ним – це йти дорогою прозріння від темряви – до світла, від гріха – до святості, від смерті – до життя.

Святий Іван Хреститель свідчив: «Я хрещу водою, але йде сильніший від мене… Той буде вас хрестити Духом Святим і вогнем». І хрестив, і донині хрестить Господь кожного, хто йде до Нього, і вогнем небесним спалює всяке зло і гріхи. І незрівнянно більше, ніж старцеві Симеонові дозволяє і навіть просить нас взяти Його до самого серця. І це не символ, не метафора й не гіпербола. Це – реальність за сонце. Її потверджують тисячі й тисячі грішників, які через навернення до Ісуса стали праведними і святими. Вони складають одну неподільну Божу родину. Тільки їхня дорога є шляхом до єднання в одній Церкві.

«Без мене не можете робити нічого», – запевнив Спаситель. І реальність цієї істини є очевидною, коли грішник віддає себе Йому в руки і Він сам несе його дорогою праведності, святості й спасіння.

Михайло МЕЛЬНИК, *протоієрей*

ДАЙДЖЕСТ

Допоки московська влада й російська держава не покаються за сотні років цілеспрямованого винищування народів – українців, литовців, латишів, татар, чеченців, калмиків, казахів та всіх інших, – відродження самого російського народу не станеться.

Володимир БІЛІНСЬКИЙ, *письменник, про Росію*

НЕ ПОДОБАЄТЬСЯ УКРАЇНСЬКЕ?

ЇДЬ У РОСІЮ І ЖИВИ ТАМ У ЦІЛКОВИТІЙ ДУШЕВНІЙ ГАРМОНІЇ

Інженер-будівельник Володимир Білінський у середині 1980-их таємно почав писати книжку «Країна Моксель». У ній заперечує слов'янське походження росіян і правдивість «літописних зводів». Називає їх фальшивкою цариці Катерини. Вважає Росію наступницею Золотої Орди – держави, заснованої монголами у XIII ст., що утримувала в залежності більшість території Русі. Вийшов тритомник «Країна Моксель» і два томи книги «Москва ординська».

ТВЕРДЖЕННЯ, ЩО РОСІЯНИ ШОВІНІСТИ – ЦЕ СТЕРЕОТИП?

Росіянин ніколи не відповість вам українською, навіть якщо знає мову. Навпаки захоче, щоб ви перейшли на його мову. Бо вважає себе господарем. Не тому, що він поганий, так його виховали.

ЧОМУ БАГАТО УКРАЇНОМОВНИХ, ЯКІ ПРИЇЖДЖАЮТЬ ДО КИЄВА, ПЕРЕХОДЯТЬ НА РОСІЙСЬКУ?

Це не українці, а хахлуї. У них у крові сидить раб. Вони не розуміють, що рідна мова – це та, яку їм дали батьки, нею можна звертатися до Бога. Так наших людей виховала імперія. Українцеві в столиці здається, що завдяки російській він стане «городським». Імперії вже нема. Але Мойсею довелося водити людей пустелею сорок років, щоб ні з ким не контактували.

ЯК ВИКОРІНЮВАТИ НАШІ КОМПЛЕКСИ?

Треба мати свою національну гордість. Мова, Церква, сім'я – це святі поняття, якими не можна поступатися. Не потрібно чекати від держави, що вона дасть цю гордість. Радянська влада виховувала людину так, що ти ні про що не думав – квартиру, роботу, освіту держава дасть. Трирічних дітей забирали в садочки, щоб виховувати по-своєму, а батько з матір'ю мусили ходити на роботу. Особистістю не треба було бути. Треба було злитися з масою.

Я колись теж був патріотом Радянського Союзу (народився на Хмельниччині – ред.). Все змінила Караганда. Приїхав туди 1959-го. Працював начальником дільниці. Там саме утворили радгоспи з колишніх в'язнів таборів. Бригаду монтажників у мене очолював старший лейтенант радянської армії Федотов, який дійшов до Берліна. А зварників – один із офіцерів Української Повстанської Армії на прізвище Зелінський. Кожного ранку на планьорці мусив їх заспокоювати. Проте коли Федотов ішов на відповідальний монтаж, брав за зварювальника тільки Зелінського. Там я і переосмислив значення людської особистості.

ЯК СТАВИТЕСЯ ДО РОСІЙСЬКОМОВНИХ УКРАЇНЦІВ?

Таких немає. Є носії або української культури, або російської. Українець, який з дитинства чує російську мову, згодом тягнеться до російського, як до свого рідного. Я не мирюся з людьми, які на чужій землі насаджують свою точку зору. Не подобається тобі українське? Їдь у Росію і живи там у цілковитій душевній гармонії.

ЧИ РОСІЯ ЗАРАЗ ТАКА Ж НЕБЕЗПЕЧНА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ, ЯК ЗА ЧАСІВ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ ЧИ СССР?

Треба розділяти російський народ і російську владу. Люди там такі ж, як і наші. А їхня влада становитиме для нас небезпеку доти, доки не зміниться її світогляд. Російські політики досі хочуть відродити Російську імперію. Без поняття імперії Росія не зможе існувати у такому вигляді, як тепер. Якщо відняти історичні міфи, від неї залишиться тільки Московське князівство. Москва, Твер, Рязань були окремими улусами Золотої Орди.

З ЧОГО ВИ РОБИТЕ ВИСНОВОК, ЩО РОСІЯ – ПРОДОВЖУВАЧ ТРАДИЦІЙ ЗОЛОТОЇ ОРДИ?

Там діють ті ж закони і правила: ти начальник – я дурак. Це стовідсотково ординська традиція – гнути голову перед сильнішим. Слухав промову президента США Барака Обами. Він сказав, що кожна людина – творіння Боже. І не важливо, чи одна з них є президентом, а інша – двірником. Усі вони – багатство Америки. В Росії жоден президент такого не скаже. Тому її доля визначена. Вона розвалиться на ті держави-ханства й князівства, з яких колись починала складатися.

В УКРАЇНІ МОЖЛИВИЙ СЦЕНАРІЙ РОЗПАДУ?

Ні. Куди нам валитися? Геродот писав, що кордони Скіфії тягнуться від Дністра – до Дону. Минали тисячоліття, а кордони лишалися незмінні. Так було завжди і так буде. Інша справа, що нас довго привчали, що ми – зайди, що слов'яни прийшли на цю землю в V–VI століттях. Це неправда. Ми на цій землі – корінне населення.

УКРАЇНА ТЕЖ НЕОДНОРІДНА. КАЖУТЬ, ЩО В ЦЕНТРІ Й НА ЗАХОДІ – МЕНТАЛЬНІСТЬ КИЇВСЬКОЇ РУСІ, А НА СХОДІ Й ПІВДНІ – КОЧОВА.

Я б окреслив проблему інакше. На Заході й у Центрі живуть більші індивідуалісти. А в промислових районах Сходу й Півдня переважають люди зі стадним мисленням. Вони звикли триматися гурту й воліють забути про свою індивідуальність. Чому нинішня влада на всі ключові посади тягне донецьких? Що, в Києві, в інших реґіонах немає фахівців? Бо стадний рефлекс. Однак процес зламу впевнено йде на Південь і Схід.

УКРАЇНА ПРОЙШЛА ТОЧКУ НЕПОВЕРНЕННЯ ДО РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ?

З погляду народу так. Проголошення незалежності і є точкою неповернення. А чи влада пройшла – не знаю. Теперішня думає, де їй краще – в Європі чи з Росією. Якщо рухатимемося на Схід – це ломик, кувалда. Якщо на Захід – «мерседес», комп'ютер. Молодь уже вибрала. У моїх рідних Дунаївцях на Хмельниччині за Союзу більшість розмовляли російською. Тепер там її не почуєш. Зламалася ситуація і в обласному центрі. Він теж швидко українізується. А минуло тільки двадцять років. Зміниться два-три покоління, і українці забудуть про імперію.

РОСІЙСЬКА ІМПЕРІЯ МОЖЛИВА БЕЗ ЗАКАВКАЗЗЯ, ПРИБАЛТИКИ, СЕРЕДНЬОЇ АЗІЇ. АЛЕ, КАЖУТЬ, НЕМОЖЛИВА БЕЗ УКРАЇНИ. ЧОМУ?

Бо імперія стоїть на українських історичних міфах. Російська історія починається чомусь із Києва. А чому не з Москви? Хіба важко історикам написати, як хан Менгу-Тимур заснував 1272 року Московське князівство? А далі все піде як по маслу. Але цього не роблять. Воліють красти історію в Києва, в українців.

1945 РОКУ РОСІЯ ПОВЕРНУЛА СОБІ ЗЕМЛІ, ВТРАЧЕНІ ПІСЛЯ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ. ВОНА ЗДАТНА ЗДІЙСНИТИ ЧЕРГОВІ ЗАВОЮВАННЯ?

Після втрати земель імперії все важче зібратися на нове завоювання. Це потребує колосальних зусиль. 1945 року Росія майже відновилася в царських кордонах, але Фінляндію вже не повернула. Польщу вже не повернула. Потім програла холодну війну й втратила ще 15 колишніх республік. Далі буде. Зараз Красноярському краю лишають 11 відсотків валового продукту, решту забирає Москва. Ви гадаєте, в Красноярську з цим миритимуться вічно? Підірвали вертоліт із генералом Лебедем, який про це говорив. Але проблему не вирішили, її вкотре загнали всередину. Це – російські методи. Інакше імперія не вміє.

Юрій СТРИГУН,
Ольга БОГАЧЕВСЬКА
(За часописом «Газета по-українськи»)

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

ЧИ УСВІДОМЛЮЮТЬ НЕБЕЗПЕКУ?

Це запитання лідерам вільного світу задає Святослав Караванський, громадянин України, змушений 1979 р. емігрувати до США, після тридцяти років ув'язнення в соловецькому ҐУЛАЗі.

Я знаю, що декого турбує доля України, яка опинилася під внутрішньою окупацією мафіозних промосковських структур, очолюваних псевдо-Партією реґіонів та її вождем – Президентом Януковичем. З усього – з переслідувань опозиції, українського слова, культури, матеріальних знущань мізерними зарплатами, пенсіями чітко видно, що Янукович провадить етноцид українців у Вкраїні.

Але ситуацію сьогодні не до кінця усвідомлюють у світі. Владу в Україні захопила злочинна мафія, яка хоче на ділі ліквідувати українську незалежність, ліквідувати демократичний її розвиток, обернути її на сателіта тоталітарної Росії.

Більшість демократичних лідерів світу поблажливо ставиться до феномену Януковича, не добачаючи в ньому загрози для вільного світу. Жоден зі світових лідерів не говорив з Януковичем так, як треба було б, за малим винятком. Вони від перших днів його президентства закривали очі на порушення людських прав в Україні, і лише засуд екс-прем'єра Тимошенко трохи отямив їх від нерозумної фаворизації Януковича в його боротьбі з демократією.

Найстрашніше у цій історії те, що на Заході і в Америці є сили, які його підтримують, леґітимізуючи його діяння. У цьому криється величезна небезпека для вільного світу, якому загрожує можливість, що продиктаторські цінності стануть демократичними цінностями. Вони здатні заради своїх інтересів не боронити демократичні цінності у світі, а віддати їх на поталу мафіозним структурам.

Ідеться про дуже важливі для світу історичні факти: про голодомор в Україні та хто був його організаторами. Це був злочин комуністичного СССР. І в часи попереднього Президента України суд виніс свій вирок винуватцям голодомору. Спадкоємцям організаторів голодомору це ніяк не сподобалося, і вони завзялися цей вирок заперечувати.

На догоду цим силам, Янукович заперечив штучний характер голодомору. Але той, хто заперечує правду, не є демократом і не є цивілізованою людиною. Він ближче до злочинного, ніж до цивілізованого світу. Це дуже важливе й принципове питання сучасності. І це питання не можна легковажити й закривати на нього очі.

Бандити й злочинці охоче згоджуються заперечувати правдиві факти. Але всі небандити й незлочинці мусять боронити правду.

Однак, гляньмо на світову політичну шахівницю.

Існують десятки продемократичних організацій світу, почавши від ООН, але ніхто з них не займатиметься питанням поширення правди у світі й заперечення неправди. А це їхня свята повинність. Виходить, що ми на ділі не маємо демократичних організацій у світі. Усі вони перебувають під контролем продиктаторських сил.

Але хтось колись із демократичних лідерів мусить порушити цей єзуїстичний порядок і сказати світові слово правди й зажадати від світу правдивих дій, опертих на правді. Почнім з малого. Члени ООН можуть зажадати скликання під егідою цієї організації конференції «Геноцид та етноцид в Україні й світі». Досі це питання не було розглянуте на світовому рівні.

Згадаймо історію, панове! Коли Гітлер почав свою ненависницьку політику, майже жодна світова організація не засудила його дії на всесвітньому рівні. І ця байдужість спричинила те, що Гітлер відчув себе ніким не контрольованим.

Сьогодні таким неконтрольованим чує себе Янукович. Він обіцяє Європі запровадити демократію, законність, натомість чинить так, як чинили фашисти і комуністи: людей, противників режиму, арештовують, «шиють» їм кримінальні справи і переконують світ, що це демократичне правосуддя. Але ж знаємо, чим закінчилось для людства небажання зупинити диктатора. Зрозуміло, що найбільше терпить український народ. Але чи інші – у безпеці? Задумаймось.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

ЩО БИ ЦЕ ЗНАЧИЛО?

ГРИВНЯ ТАКИ ДОРОГА

Це нещодавно підтвердив впливовий англійський економічний тижневик «The Economist». За його версією, долар в Україні має коштувати не вище ніж 4,35 гривні. До такого висновку спеціалісти дійшли після проведення щорічного оцінювання адекватності вартості валют різних країн порівняно з купівельною спроможністю їхніх громадян. За «одиницю вимірювання» ще у 1986 році (а саме тоді журнал вперше провів таке дослідження) обрали всім добре відомий Біґ-Мак – багатошаровий фірмовий бутерброд мережі McDonald's. Чому? По-перше, заклади мережі McDonald's є в усьому світі. По-друге, Біґ-Мак можна вважати певним уособленням традиційного продуктового споживацького кошика, адже до його складу входить багато загальновживаних продуктів: хліб, сир, м'ясо, овочі.

Ціна на американський бутерброд у кожній країні встановлюється залежно від ряду факторів – вартість сировини, оренди приміщень, робочої сили і т. ін. Як результат, «індекс Біґ-Маку» є досить дієвим способом, завдяки якому можна виявити невідповідність існуючої та реальної вартості місцевих валют різних країн із середнім рівнем доходу населення.

Так ось, за підсумками чергового дослідження «The Economist», виходить, що справедлива ціна гривні стосовно американського долара – 4,35. Тобто національна валюта насправді недооцінена. Щоправда, з цінами на продукти у нас – повний абзац. Одержуючи найменші зарплати в Європі, ми за ліки, продукти, житло, різні послуги платимо чи не найбільше. Скажімо, на харчі українці витрачають чи не дві третини зарплат і пенсій, тоді як наші західні сусіди – відсотків 10–15. Ось і розумій тут, чи гамбургер може бути еталоном визначення вартості грошей.

А може, комусь дуже хочеться посіяти паніку на валютному ринку, аби українці швидше позбулися валютних заначок. Зрозуміло, хто на тому нагріє руки.

Т. Д.

УВАГА – ДОСВІД!

ГАРТУЙ ДУШУ ЗАМОЛОДУ

Коршівська загальноосвітня школа завжди була шанованою альма-матір'ю для випускників, і не тільки власне коршівчан, а й для випускників навколишніх сіл, які продовжували загальну середню освіту в стінах цієї школи. Але можна стверджувати, що школа, її потужний педагогічний колектив із успадкованими багатолітніми славними традиціями, були і є осередком культурно-освітнього виховання і для безпосередніх вихованців, і для молоді села, і для жителів навколишніх сіл. Яскравим підтвердженням цьому є і сьогоднішній благородний поступ школи – на тлі сьогоденного соціального і, як наслідок, морального занепаду суспільства, що особливо жорстоко б'є по молодому поколінню.

З її ініціативи і завдяки підтримці громади села, зокрема, вірних Української Автокефальної Православної Церкви, в стінах школи відкрили недільну катехитичну школу. Щоп'ятниці в красиво оформленому класі проводяться уроки катехизму, релігійної етики. Більше 150 учнів трьох різновікових груп опановують ази релігійного вчення з уст безпосереднього й активного духовного наставника – отця Миколая Гелетюка. Долучаються до викладу основ релігійної етики й ентузіасти-педагоги.

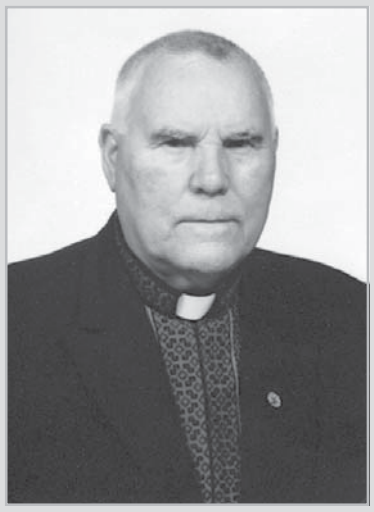
А щодо підтримки селян – ось декілька красномовних фактів. Колишній випускник школи, до речі, високопосадовець в урядових колах Російської Федерації, Михайло Тринога, став меценатом книжки-збірника різдвяних колядок рідного села. Виручені за продаж книжки кошти, а це близько шести тисяч гривень, отець Микола офірував на придбання обладнання класу. Ще біля п'яти тисяч гривень передали на це жителі сіл Коршів та Казанів. Навіть кілька вихованців школи віддали заколядовані грошенята на клас. І не можу обійти таку справді приємну деталь – при підготовці цього матеріалу оці юні громадяни не настоювали на оприлюдненні їхніх прізвищ, мовляв, не етично, – чи не нагадує вам це оте біблійне твердження: хай не відає правиця, що дає лівиця! От би такого рівня моральної і духовної благородності та й навчити наших «нових буржуа», нардепів усіх рівнів, зрештою владців.

Як стверджує директор школи Василь Іваничук, молодшим групам видаватиметься свідоцтво про закінчення курсу навчання, а випускникам – атестат про закінчення катехитичної підготовки. І, звичайно, найкращим – відповідні грамоти. Це, так би мовити, офіціоз, який, хотілось би вірити, мав би знайти своє відображення або додаткову вагомість при виборі навчання випускників на ниві богословських наук.

А в моральному, точніше духовному вимірі, це, є надія, стане запорукою становлення високоморальних особистостей, відвернення від отого морального занепаду, зневіри, поглинання молодих душ гріхами сьогодення – пияцтва, наркоманії. Батьки вихованців та й усі селяни вдячні школі і всім, хто долучився до цієї справи, вартої уваги та наслідування.

Богдан МЕЛЬНИЧУК,
Коломийський район

ПОСТАТІ

ФІЛОСОФ, ПЕДАГОГ, ЦЕРКОВНИЙ ДІЯЧ

Виповнилося 85 років митрофорному протоієрею, професорові, декану теологічно-філософського факультету Івано-Франківської теологічної академії, почесному докторові богослов'я о. Іванові КОЗОВИКУ.

Іван Козовик народився в с. Данилівці Зборівського повіту на Тернопільщині в багатодітній селянській сім'ї. Мріяв стати священиком, тому після закінчення сільської школи батько Яким посилає сина до Львова до духовної семінарії. 1941 року Іван вступає до ювенату (малої семінарії) отців-редемптористів у Львові, а закінчивши курс навчання у 1941–1944 роках – до новіціяту Чину Найсвятішого Ізбавителя. Після закінчення духовного вишколу закінчує дворічний курс філософії. З початком гонінь на Українську Греко-Католицьку Церкву за порадою настоятелів вступає на факультет класичної філософії Львівського університету.

Іван надалі живе в монастирі й виконує монастирські приписи, поглиблено вивчає філософську й богословську науки. Коли гоніння на УГКЦ посилились й монастирі отців-редемптористів перевели до Унева, переїхав туди й богослов Іван Козовик. Однак студії довелося перервати, бо в 1948 році його виключили з університету. Хтось підгледів і видав його після того, як побачив, що він одягав рясу й виконував обов'язки послушника. Потім була чотирирічна служба в армії і поновлення на навчання у Львівському університеті. Тут він поглиблює вивчення іноземних мов. У вільний від навчання час грає ролі у п'єсах «Украдене щастя» і «Назар Стодоля».

Саме в університетському хорі він знайшов свою долю – Надію Олос із Закарпаття. Дівчина жила в м. Хуст і походила з великої і побожної родини. На Провідну неділю у 1957 році молодята таємно повінчались у приватній квартирі Львова.

Закінчивши 1957 р. факультет класичної філософії, І. Козовик став викладачем латинської мови в Івано-Франківському медичному інституті, згодом був завідувачем кафедри латинської мови, пропрацювавши у виші 34 роки. І. Козовик успішно захистив кандидатську дисертацію на тему старогрецької міфології у відомого вченого, професора Київського університету Андрія Білецького. В 1974 р. за наукові публікації та високий професіоналізм йому присвоїли звання доцента.

У роки тоталітарного режиму йому важко було приховувати свої релігійні переконання, він був добре обізнаний із дисидентським рухом, читав самвидав, підтримував дружні стосунки з Валентином Морозом, Іваном Костинюком, Андрієм Загоруйком, Опанасом Заливахою та іншими, яких в 60–70-их роках переслідували за націоналізм. Мав отець Козовик клопоти із КҐБ.

Коли почалися демократичні процеси, він разом зі своїми колеґами по роботі, нині вже покійним Б. Годованцем і Долішнім, були засновниками осередку Товариства української мови в медінституті. Після виходу УГКЦ з підпілля на пропозицію отця-мітрата Андрія Кияка очолив Спілку християнського відродження. Разом з активістами їздив у села Підпечери, Вікно та інші, переконуючи людей у потребі повернення церков у лоно греко-католицької віри. Іван Козовик був одним із засновників і першим професором Івано-Франківського теологічно-катехитичного духовного інституту. З 1995 р. він – віце-ректор, а нині – декан філософсько-теологічного факультету Івано-Франківської теологічної академії.

13 серпня 1994 р. єпископ-ординарій Івано-Франківської єпархії УГКЦ Софрон Дмитерко уділив Іванові Козовику ієрейські свячення, а 2006 р. патріарх Любомир Гузар за ревну душпастирську працю і великий внесок у розвиток філософської та богословської наук в Україні нагородив його грамотою і мітрою. Має отець Іван нагороди і від єпископів Софрона Мудрого та Володимира Війтишина. З нагоди 80-річчя І. Козовик одержав благословення на подальшу працю на ниві Христового виноградника від папи римського. Нагороджений медаллю облдержадміністрації «За заслуги перед Прикарпаттям» (2012), грамотами «Просвіти» та іншими.

Досконале знання іноземних мов (вільно читає Святе Письмо грецькою й латинською мовами) дозволило отцеві Козовику написати для студентів-богословів підручники високого фахового рівня, здійснив також чудовий переклад з польської мови книги папи Івана Павла II «Дар і Таїнство» («Нова Зоря», 1998). Отець Іван Козовик виконав титанічну працю у виданні «Катехизму Католицької Церкви» українською мовою, що підтверджує його високе реноме одного з найкращих сучасних знавців класичних латини і греки. У видавництві «Нова Зоря» вийшла його фундаментальна праця «Екзорцизм: міф чи реальність?», яка не має аналогів в українській богословській літературі.

Вчений-філософ о. Іван Козовик – автор та співавтор підручників із латинської мови для медінститутів і медучилищ, «Словника античної міфології», статей з античної літератури, літературознавства й релігієзнавства. Його перу належать підручники для студентів-богословів «Християнська етика», «Онтологія» (1996), «Екзорцизм» та «Антропологія» (1997), «Сатанізм у гущі зла. Свідки Єгови, хто ви?» (1997), «Історія філософії» («Нова Зоря», 1999), «Чи людина має душу? Яка вона?» («Нова Зоря», 2000), «Латинські вирази, афоризми та приповідки» (2001), «Замойський Синод» (переклад з латинської мови), «Латинська мова» (2005), «Любов до Ісуса Христа» (переклад з французької), «Космологія» (2010), а ще – чимало різних статей, наукових праць.

Подав ***Петро АРСЕНИЧ***

З РОСИ І ВОДИ!..

Серед сучасних церковних діячів отець Іван найбільш тісно співпрацює з «Просвітою». Тому від усієї просвітянської родини щиро вітаємо свого давнього приятеля, щирого українського патріота зі славним ювілеєм.

Хай щастить Вам, отче, на науковій, педагогічній та душпастирській нивах. Нехай Господь дарує многії літа, щоб Ви і далі несли правду Христової віри в людські серця й плідно працювали на славу Божу й добро України!

З повагою голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ,
заступник голови ІФ ОО ВУТ «Просвіта», доцент Петро АРСЕНИЧ, просвітяни краю

ДОЛЯ УКРАЇНОК

ЖІНКИ «ПЕРШОГО ВІНКА»

...8 грудня 1884 року у Станиславові відбулася подія, яка ознаменувала зародження жіночого руху в Україні: письменниця-демократка Наталія Кобринська зі своїми однодумцями під ідейним впливом Івана Франка організувала Товариство руських (тобто українських – В. М.) жінок. Це був своєрідний протест українського жіноцтва проти існуючого несправедливого ладу, проти суспільної кривди й приниження жінки. Організацією товариства свідомі українки заявили, що вони стають в ряди борців за кращу долю людства.

Згодом, через півстоліття, у 1934 році **Софія Русова** – одна з визначних діячок жіночого емансипаційного руху – у своїх літературних характеристиках-силуетах з нагоди ювілейного Українського жіночого конґресу у Станиславові (1884–1934), виданих накладом редакції часопису «Жіноча доля» (Коломия, 1934), з гордістю й пошаною назве їх «нашими визначними жінками»...

А в 1887 році у Львові стараннями й коштом двох письменниць і громадських діячок Наталії Кобринської із Галицької України та **Олени Пчілки** з Наддніпрянської України, розділених австрійсько-російськими кордонами, за активної підтримки Івана Франка побачив світ **перший жіночий альманах** під промовистою назвою **«Перший вінок».** Будительки жіночого руху ставили перед собою ціль: «без упередження й відрази розкрити найглибші рани, які завдав жіноцтву несправедливий суспільний лад».

На сторінках альманаху виступили зі своїми творами сімнадцять жінок, серед них – одинадцять галичанок і шість наддніпрянок. Окремих із них поєднали родинні зв'язки: **Анна Павлик** і **Катерина Довбенчук** – сестри Михайла Павлика, **Ольга Франко** – дружина Івана Франка, **Олена Пчілка (Ольга Косач)** і **Леся Українка (Лариса Косач)** – сестра і сестрінка Михайла Драгоманова.

В альманасі уладнаний багатий різножанровий «вінок» з оповідань, новел, нарисів, поезій, статей на жіночу тематику, авторами яких були **Наталія Кобринська, Ганна Барвінок, Олена Грицай, Олеся Бажанська, Дніпрова Чайка, Уляна Кравченко, Ольга Левицька, Анна Павлик, Олена Пчілка, Михайлина Рошкевич, Леся Українка, Софія Окуневська, Катерина Довбенчук, Людмила Старицька-Черняхівська, Ольга Франко, Климентина Попович і Сидора Навроцька.**

* * *

...Основний масив матеріалів «Першого вінка», звісно, належить перу упорядниці альманаху **Наталії Кобринської з Озаркевичів** (1855–1920), яка цікавилася жіночим питанням і низкою статей висвітлювала програму жіночого руху.

Народилася майбутня письменниця й громадська діячка 8 червня 1855 р. у селі Белелуя на Снятинщині в сім'ї священика Івана Озаркевича. Довгий час жила й померла в Болехові. Освіту здобула вдома. Рано познайомилася з творами українських, західноукраїнських і російських письменників та з окремими працями основоположників наукового соціалізму.

Початок літературної діяльності Наталії Кобринської припадає на 1883 рік (оповідання «Друк часу»). Тоді ж письменниця познайомилася з І. Франком, який підтримав її. Літературна й публіцистична творчість Н. Кобринської, особливо раннього періоду, нерозривно зв'язана з ідеями жіночого емансипаційного руху. Після «Першого вінка» (1887) вона видавала часопис «Наша доля» (вип. 1–3, 1893–1896) та жіночі альманахи.

Основні збірки її прозових творів – «Друк часу» (1899), «Ядзя і Катруся» (1904), «Казки» (1904). Їхня провідна тема – тяжка доля жінки в суспільстві, важке становище галицьких селян, викриття лицемірства і фальші тогочасної знаті. В реалістичних оповіданнях і нарисах «Брати» (1917), «Каліна» (1916–1917), «На цвинтарі», «Помішений» (1914–1915) та інших вона змалювала страхіття, що їх несла народам імперіалістична війна, показала її деморалізуючий вплив...

Отож у своїй першій програмній статті «Про жіночий рух в новіших часах» у «Першому вінку» Наталія Кобринська показала, як європейські та американські жінки, вимушено покинувши домашнє середовище під тиском економічних обставин, ставали на шлях боротьби за права на працю й здобуття належної освіти.

Цікавою є стаття Н. Кобринської під назвою «Руське жіноцтво в Галичині в наших часописах». Це своєрідна розповідь про галицьких емансипаційних жінок із робітниць і селянок, а найбільше – інтеліґенток, які, долаючи суспільні тенета існуючого ладу, що принижує і закабалює жінку, зуміли вийти на літературно-просвітницьку ниву, стали відомими мисткинями, захопившись народним мистецтвом, стали на шлях громадсько-культурної діяльності. Про недолю жінки, яка залежала від фінансового становища чоловіка, розповідає Н. Кобринська у статті «Заміжня жінка середньої верстви».

Завдання заснованого нею і однодумцями товариства – жіночої організації – письменниця висвітлила в інформаційній статті «Про первісну ціль Товариства руських жінок в Станиславові в 1884 р.» яке, за словами авторки, мало за мету «...слідити за найновішими напрямками, що проявлялися в літературі й старалися чимскоріше передати їх масам і тим збудити ясну і свідому думку загалу».

Володимир МОРОЗЮК, *член НСПУ*

(Далі буде)

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Просвітяни краю вітають із ювілеєм завідувача господарства Народного дому «Просвіта»

МИХАЙЛА ЮСЬКІВА

та з днем народження головного редактора тижневика «Галицька Просвіта»

БОГДАНА ВІВЧАРА.

Зичимо цим чудовим леґіням міцного здоров'я і задоволення від праці, яку вони чесно і щиро виконують на благо суспільства і «Просвіти».

Многих та благих літ вам для добра громади краю.

Від імені Правління
ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

ЗДОРОВ'Я

МАГНІТНІ БУРІ В ЛЮТОМУ

Магнітні бурі істотно докучають метеочутливим людям. У лютому нас чекає аж 10 магнітних бур, незважаючи на те, що місяць є найкоротшим у році. У чутливих до геомагнітних коливань людей бурі можуть викликати болі голови, мігрені й загальну слабкість. Варто також бути готовим до них людям зі слабким серцем та підвищеним артеріальним тиском. У дні магнітних бур необхідно знизити фізичні та емоційні навантаження, влаштувати розвантажувальний день для організму, відмовитися від куріння і вживання алкоголю.

Отже, в лютому магнітні бурі були чи будуть:

8 лютого: з 8.00 до 10.00;
10 лютого: з 07.00 до 11.00;
13 лютого: з 06.00 до 09.00;
14 лютого: з 20.00 до 22.00;
18 лютого: з 17.00 до 20.00;
21 лютого: з 19.00 до 21.00;
22 лютого: з 6.00 до 08.00;
23 лютого: з 4.00 до 07.00;
25 лютого: з 20.00 до 22.00;
27 лютого: з 7.00 до 11.00.

ОБЕРЕГИ ПАМ'ЯТІ

ДОЛУЧИТИСЬ СЕРЦЕМ

В міському Народному домі, який знаходиться по вул. Вовчинецькій, 188 (директор – М. Корпанюк), пройшов вечір спомину «Кривава „Меланка" 1941-го» про Марію Косюк зі Старих Кут і її земляків, заарештованих підрозділом НКВД у ніч на Старий Новий рік і розстріляних в урочищі Дем'янів Лаз (див. «Галицька Просвіта» від 3 січня 2013 р.)

Організаторами акції стали обласне Історико-просвітницьке товариство «Меморіал» ім. В. Стуса (голова – С. Каспрук), Музей визвольної боротьби ім. С. Бандери (директор – Я. Коретчук), філія музею – МК «Дем'янів Лаз» (завідувач – М. Фреїк), обласний осередок громадської організації «Патріот України» (голова – С. Сивачук) за сприяння Івано-Франківського міського управління освіти і науки (начальник – Н. Микула).

Перед присутніми, а це були переважно учні шкіл № 10 (директор – С. Місюра) і № 25 (директор – Р. Дощак) та гімназії № 3 (директор – Л. Іванцев), виступив учасник розкопок місць масових розстрілів наших краян у 1939–1941 рр., автор книги «Непокараний злочин», колишній судмедексперт Омелян Левицький, який розповів про віднайдення останків М. Косюк у Дем'яновому Лазі.

А далі під тривожні звуки трембіти у виконанні працівника музею, одного з засновників ГО «Поклик нації» Степана Шпортюка, почалось театралізоване дійство: «Кривава „Меланка" 1941-го» у виконанні учасників аматорського драматичного колективу «Думка» Івано-Франківського міського Народного Дому (художній керівник – С. Сивачук): Ярослава Вакалюка, викладача університету нафти і газу; Оксани Лабачук, аспірантки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника; Андріана Побережного, студента Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника; Андрія Медведчука, учня ліцею автотранспорту і будівництва; Михайла Савки, учня ВПУ СОТ; школярок Софії Осташ (ЗШ № 21), Олександри Равренчук і Анни Лужної (ЗШ № 13) та інших. Одну з основних ролей – офіцера НКВД вдало зіграв старший науковий працівник Меморіального комплексу «Дем'янів Лаз» Володимир Бакала. Це був його дебют на аматорській сцені.

Учасники гуртка є також членами обласного осередку Всеукраїнської громадської організації «Патріот України», спільно з яким МК «Дем'янів Лаз» провів уже декілька акцій, залучаючи учнівську і студентську молодь до активної участі, зокрема у Факельних походах, пам'ятних вічах.

Творча співпраця триватиме. Передбачене проведення другого за ліком дитячого футбольного турніру на Кубок Меморіалу «Дем'янів Лаз» пам'яті Ф. Пастушенка з с. Павлівка, розстріляного енкаведистами навесні 1941 року, а також фестивалю стрілецької і патріотичної пісні імені Г. Голинського, коменданта Гуцульського куреня УСС, сотника УГА, товариша автора багатьох стрілецьких пісень – Лева Лепкого. Вони відбудуться у травні після Великодніх свят у рамках відзначення Дня Героїв. Тож запрошуємо всіх не байдужих до нашої історії людей до співпраці й моральної та матеріальної підтримки патріотичних акцій.

Михайло ФРЕЇК,
завідувач МК «Дем'янів Лаз»

НОВІ ВИДАННЯ

ЖУРНАЛІСТИ ПРИКАРПАТТЯ

Цей довгоочікуваний довідник – з історії розвитку на Прикарпатті ЗМІ, де також подаються творчі біографії журналістів, громадських кореспондентів – членів Національної спілки журналістів України та членів НСПУ, які працювали й працюють в газетах, на радіо й телебаченні.

Треба віддати належне головІ обласної організації НСЖУ Вікторії Плахті, яка зуміла завершити книгу.

В книзі – багато пізнавальної інформації про первинні організації НСЖУ обласних та районних ЗМІ, окремо виділена інформація про журналістів, які перебувають на обліку при обласній організації. Приємно, що не забули про журналістів, котрі були фундаторами журналістики, а зараз – на заслуженому відпочинку та багатьох, яких уже немає серед нас.

На превеликий жаль, первинні організації подали інформацію не про всіх чудових людей, які присвятили своє життя людям, газеті, радіо, телебаченню, але завчасно згоріли (та пам'ять про них ще в людських серцях, тож обов'язково треба зробити доповнення).

Щоправда, книга вийшла невеликим накладом, хоч є добрим довідником для студентів, допитливих громадян і школярів, які хочуть присвятити себе журналістиці, літературі або політологічній роботі, тож її доповнення і більший тираж дуже потрібні.

Книга містить інформацію про ЗМІ, які є в області, їхні електронні адреси, засновників, територію охоплення, а також багато цікавих світлин. Жаль, що не вказані прізвища фотографів, оскільки про багатьох фотокореспондентів-ветеранів, світлини яких завжди додають газетам кращого сприйняття матеріалів, – інформації обмаль.

Любов ЗОРІНА

ГОРОД, САД, ДІМ

УСЕ ЖИВЕ ПІД НЕБЕСАМИ

Напевно, чимало наших читачів – працюють на дачі, в городі, в саду. Й усвідомлюють, що значною мірою результат їхньої праці залежить не тільки від старання, а й від небес, від сонця, від сил, на які ми не можемо вплинути.

Усе живе на Землі підпорядковане ритмам космосу, усі життєві процеси – космічним. Але чи не найбільше – місяцю. Людина, яка живе у злагоді з природою, теж здатна привести до гармонії з нею своє життя, працю, відпочинок і виростити добрий урожай.

Рослина оточена чотирма природними стихіями: землею, водою, повітрям-світлом, теплом-вогнем. Місяць, обертаючись навколо Землі, проходить 12 сузір'їв зодіакального кола. Кожне сузір'я посилає енергію, яка впливає на певну частину рослини. Місяць, мов величезна лінза, фокусує енергію космосу, яка належить до однієї з чотирьох стихій. Таким чином ці енергії розділені на чотири групи, що діють на рослини: коренеплоди, листові, плодові, квіткові. Вибираючи певний день календаря для садіння, обробітку ґрунту і збирання врожаю, ми можемо стимулювати ріст і розвиток рослин, а також покращити їхній смак, якість, термін зберігання.

Вчені встановили, що звичайна вода приймає інформацію з космосу, змінюючи свою структуру. Скажімо, на Водохреща вода у всіх водоймах змінює свою структуру й набуває незвичайних властивостей. Всі рослини містять у собі воду, яка змінює свою структуру під впливом певних сузір'їв, які посилають різні енергії.

Ми не маємо змоги показати сприятливі дні для сівби та садіння кожної рослини окремо. Але покажемо несприятливі дні, в які ні садити, ні сіяти не можна. Пересаджувати ж краще тоді, коли Місяць опускається – рослина краще адаптується і вкорінюється. Як правило, достатньо одного поливу при садінні, щоб рослина прижилася.

В 2013 році Місяць буде опускатися з 1 по 4 березня, з 19 по 31 березня, з 15 по 28 квітня, з 12 по 25 травня, з 9 по 22 червня, з 6 по 19 липня, з 1 по 16 серпня, 30, 31 серпня, з 1 по 12 вересня, з 26 по 30 вересня, з 1 по 9 жовтня, з 23 по 31 жовтня, з 1 по 5 листопада, з 20 по 30 листопада, з 17 по 30 грудня. Отже, пересаджувати рослини краще у вищезазначені дні, уникаючи несприятливих днів. Місяць опускається від сузір'я Близнюків до сузір'я Стрільця, після чого починає підніматись, з кожним днем описуючи все більшу дугу на небосхилі. Багато людей плутають Місяць, який наростає, з Місяцем, що піднімається. Росте Місяць від Нового до Повного, з кожним днем ми бачимо все більше освітлену Сонцем його частину. А коли Місяць підіймається, то з кожним днем віддаляється від Землі по своїй орбіті й досягає апогею (найвіддаленішої точки від Землі), після чого опускається до найближчої точки – перигею.

Несприятливі дні для посіву, садіння та пересаджування сільськогосподарських культур, збирання урожаю, обробітку ґрунту, обрізання дерев, кущів, винограду у 2013 році

	БЕРЕЗЕНЬ	КВІТЕНЬ	ТРАВЕНЬ	ЧЕРВЕНЬ	ЛИПЕНЬ	СЕРПЕНЬ	ВЕРЕСЕНЬ	ЖОВТЕНЬ	ЛИСТОПАД
Несприятливі дні для посіву, посадки, пересаджування будь-яких культур	5, 6, 11, 12, 31	10, 25, 26, 27, 28	9, 10, 11, 25, 26	8, 22, 23	8, 21, 22	6, 7, 18, 19, 21	5, 14, 15, 16, 19	4, 5, 10, 11, 18, 19	3, 4, 5, 6, 17
Несприятливі дні для посадки картоплі, обробітку ґрунту навколо неї (розташування, прополювання, підгортання): буде водянистою з неприємним запахом	3, 4, 5, 31	1, 27, 28	24, 25, 26	21, 22	18, 19, 20	15, 16	11, 12	8, 9, 10	5, 6
Несприятливі дні для посіву, посадки, пересаджування розсади головчастої капусти головчастого салату, пекінської капусти (не зав'яжеться або виросте дрібною головка)	1, 26, 27, 28, 29	23, 24, 25	20, 21, 22, 23	16, 17, 18, 19	14, 15, 16	10, 11, 12, 13	6, 7, 8, 9	4, 5, 6, 37	1, 2, 27, 28, 29, 30
Несприятливі дні для викопування картоплі та коренеплодів, зрушування їх у сховищах при зберіганні (будуть гнити, передчасно проростати)	4, 5, 12, 13, 14, 22, 23	8, 9, 10, 18, 19, 27, 28	5, 6, 7, 8, 16, 17, 25, 26	2, 3, 4, 12, 13, 21, 22, 29, 30	1, 9, 10, 19, 20, 26, 27, 28, 29	5, 6, 15, 16, 23, 24, 25	2, 3, 11, 12, 19, 20, 21	8, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 26, 27	4, 5, 6, 13, 14, 15, 23
Несприятливі дні для обрізання дерев, кущів, винограду	6, 27, 31	25, 27	25, 26	22, 23, 24	21, 22, 23	19, 20, 21, 22	15, 18, 19, 20	11, 18, 19, 20	6, 17, 18

Примітка: 25.04, 10.05, 25.05, 18.10, 3.11 – особливо несприятливі дні.

ВАРТО СПРОБУВАТИ

СТАНЬ КРАЩИМ

10 СПОСОБІВ ЗМІНИТИ ЖИТТЯ ЗА ОДНУ ХВИЛИНУ

Для того, щоб трохи змінити життя, вистачає однієї хвилини. Час має властивість накопичуватись – і колись саме ця одна хвилина може стати вам у нагоді.

1. ПОСМІХНІТЬСЯ

Ви помічали, як багато навколо вас похмурих людей, і всі вони заклопотані? Звідки ж узятися гарному настрою? Достатньо кількох секунд, щоб змінити свій настрій і, можливо, настрій оточуючих, просто посміхнувшись. Щира усмішка не тільки піднімає настрій, але й розслабляє сотні м'язів, і знімає напругу, інформує vitamarg.com.

2. ВІДКЛАДАЙТЕ ГРОШІ

Чи бували у вас ситуації, коли не вистачало кількох копійок або в гаманці раптом не виявлялося грошей навіть на маршрутку? У такі моменти дуже виручають скарбнички. Але для цього потрібно навчитися відкладати гроші. Достатньо однієї хвилини, щоб взяти з вашого гаманця трохи грошей і відкласти їх. І хто знає, може, в кінці року на зекономлені гроші ви купите собі подарунок.

3. ЕКОНОМТЕ

Однієї хвилини достатньо, щоб пройтися будинком і вимкнути світло та інші джерела електроенергії, яких ви не потребуєте. Цим ви істотно заощадите свій бюджет і допоможете зберегти екологічну ситуацію у світі. Однієї хвилини достатньо, щоб не зробити марну покупку. Для цього потрібно лише замислитися, для чого вам потрібна ця річ і чи потрібна взагалі. Якщо виробите звичку обдумувати свої покупки, то зможете істотно заощадити.

4. ПІДТРИМУЙТЕ ПОРЯДОК

Прибирання у більшості асоціюється з чимось ґрандіозним і не дуже приємним. Але ґрандіозного прибирання можна уникнути, якщо підтримувати порядок. За одну хвилину ви встигнете витерти пилюку в одній кімнаті, помити тарілку й чашку, навести лад на робочому столі, акуратно скласти весь ваш одяг і викинути річ, яку ви давно не вдягали або не використовували. Бачите, як все просто? Прибираючи щодня протягом хвилини, ви легко зможете підтримувати порядок. Жодної суєти й напруги.

5. ЗНІМІТЬ НАПРУГУ

Протягом дня ми часто напружуємося, нервуємо, переживаємо. Цього легко уникнути, якщо правильно дихати. Щойно ви помітили, що нервуєте, зупиніться і зробіть глибокий вдих і ще глибший видих, потім повторіть. Спробуйте дихати животом. Покладіть руки на живіт і відчуйте, як вони з кожним вдихом піднімаються, а з видихом опускаються. Глибоке дихання здатне упорядкувати думки, зняти нервову напругу й поліпшити самопочуття.

6. БІЛЬШЕ ПИЙТЕ

Ваше тіло складається з води і постійно її потребує. Сучасне харчування майже не залишило місця для звичайної води, замінивши її чаєм, кавою і газованою водою. Ваш мозок також має потребу у воді, щоб думати ясно. Візьміть собі за правило пити воду протягом дня якомога частіше. Це дозволить вам втамувати спрагу, перепочити й навіть оздоровитися.

7. ЦІНУЙТЕ СВІЙ ЧАС

Вимкніть телевізор або комп'ютер. Перегляд чергового шоу або стрічки френдів нічого вам не дасть. Натомість цей час ви можете витратити на свій саморозвиток, хобі, спілкування з родиною чи спорт. Одна хвилина вам знадобиться, щоб знайти пульт і вимкнути телевізор або закрити всі вкладки й вимкнути комп'ютер. Зробіть це!

8. ШУКАЙТЕ НАТХНЕННЯ

Часом нам так не вистачає натхнення й мотивації. Тримайте біля себе улюблену книгу й, коли необхідно, відкрийте її і прочитайте одну або кілька сторінок. Можливо, саме це підніме вам настрій і дасть стимул іти далі.

9. РОЗСЛАБТЕСЯ

Протягом однієї хвилини нічого не робіть. Дозвольте собі короткочасний відпочинок. Заплющіть очі й подумайте про щось приємне.

10. БОРІТЬСЯ З НЕҐАТИВОМ

Щоразу, коли ви починаєте себе жаліти чи скаржитися навколишнім, зупиніться й подумайте, за що ви можете бути вдячні собі, оточуючим або життю. Якщо хтось вас дратує, подумайте про позитивні якості цієї людини. Ці якості є у всіх, повірте! Якщо вам здається, що життя несправедливе, озир-